

Kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården
Erika Anthony-Oscarson
erika.anthony-Oscarson@socialstyrelsen.se

Ansökningsförfrågan angående att bedriva viss vård inom vårdområdena neuroendokrina tumörer i buken och avancerade binjuretumörer som nationell högspecialiserad vård

Socialstyrelsen utlyser härmed möjligheten för samtliga regioner att ansöka om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom vårdområdet neuroendokrina tumörer i buken samt avancerade binjuretumörer.

Bakgrund

Socialstyrelsen har den 15 december 2020 beslutat att neuroendokrina tumörer i buken och avancerade binjuretumörer enligt tabell nedan, ska utgöra nationell högspecialiserad vård och bedrivs vid fyra vårdenheter. Av dessa vårdenheter ska en enhet inneha tillstånd att utföra klaffkirurgi vid carcinoid hjärtsjukdom.

Neuroendokrina tumörer i buken
<p>Bedömning och onkologisk, endokrinologisk behandling, systemisk radionuklidbehandling eller kirurgisk åtgärd när så är relevant ska utgöra nationell högspecialiserad vård vid följande tillstånd:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Metastaserande tunntarms-NET och minst ett av följande tilläggsriterier:<ol style="list-style-type: none">a. Carcinoid hjärtsjukdomb. Hotande tarmischemi på grund av avancerad metastaseringc. Uteblivet svar på somatostatinanalogbehandling trots adekvat dosering, t.ex. >4 hormonrelaterade diarréer per dag, > 4 flusher per dag, ett mycket högt 5-Hydroxyindolacetat (5-HIA) i serum/urin som inte sjunker adekvat och/eller patienter med svår peritoneal carcinomatosis, samt patienter med snabbt progredierande sjukdom.2. Inoperabel rektal-NET.3. Samtliga pankreas-, duodenum- och höga jejunum-NET (inkl. spridd sjukdom och Multipel endokrin neoplasi typ I (MEN1)-associerade pankreas-NET).4. Nydiagnostiserad MEN 1 samt vid NET associerad med von Hippel Lindaus syndrom. <p>Med systemisk radionuklidbehandling/PRRT vid NET avses bl.a. ¹⁷⁷Lu-somatostatinanalog.</p>
<p>Antal enheter:</p> <p>För ovanstående områden (1-4) ska vården bedrivs vid <u>fyra</u> enheter.</p> <p>Av dessa ska <u>en</u> enhet inneha tillstånd att utföra klaffkirurgi vid carcinoid hjärtsjukdom.</p>

Tabell 1. Definition av den vård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård vid Neuroendokrina tumörer i buken. Följande undantag gäller: 1) Initial bedömning vid alla former av NET 2) Vård vid neuroendokrint carcinom (NEC), 3) Vård vid icke avancerad tunntarms-NET, 4) Vård vid icke avancerade ventrikel-, rektal- och appendix-NET, 5) Vård vid levermetastaser från NET och 6) Vård vid NET utanför buken.

Avancerade binjuretumörer
Utredning och eventuell kirurgi eller onkologisk behandling vid alla avancerade binjuretumörer; exempelvis, men inte uteslutande, tumörer över sex cm i storlek och/eller med konstaterad malignitet.
Antal enheter: Fyra enheter

Tabell 2. Definition av den vård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård vid Avancerade binjuretumörer. Följande undantag gäller; den onkologiska behandlingen kan efter överenskommelse ske på en nationell enhet eller på hemort.

Tillståndsprocessen

Det är Nämnden för nationell högspecialiserad vård (nämnden) som beslutar om vilken eller vilka regioner som beviljas tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård samt beslutar om de särskilda villkoren för tillståndet. En sakkunniggrupp har fått i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda och ge förslag på vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra nationell högspecialiserad vård och hur många enheter sådan vård ska bedrivas på. Sakkunniggruppen föreslår i sin utredning de särskilda villkoren som bör gälla för aktuellt tillstånd, se bilaga 1. Socialstyrelsen har remitterat sakkunniggruppens utredning. De särskilda villkoren för aktuellt tillstånd kan komma att justeras av nämnden när beslut om tillstånd fattas.

Regionen ska även uppfylla de generella villkoren som framgår av 4 kap. Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:48) om nationell högspecialiserad vård, se bilaga 2.

Inför nämndens beslut kommer Socialstyrelsen att inhämta ett yttrande från en särskild beredningsgrupp.

När nämnden fattar beslut om vilken eller vilka regioner som ska få tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård ska patientens bästa vara utgångspunkten vid bedömningen (se prop. 2017/18:40 s. 51 f.). Även systemkonsekvenser t.ex. påverkan på akutsjukvården, patienttransporter samt utbildning och forskning får beaktas vid en fördelning av tillståndet/tillstånden om det är för att säkerställa patientens bästa.

Hur ansökan om tillstånd görs

- Fyll i ansökningsblanketten.
- Till ansökan bifogas en verksamhetsplan.
- Ansökan ska ha inkommit till Socialstyrelsen **senast den 17 september 2021** på adress Socialstyrelsen, 106 30 Stockholm eller NHV-ansokan@socialstyrelsen.se. Märk ansökan med det tillstånd som ansökan gäller.

Om en region avser att ansöka om flera tillstånd ska regionen fylla i en ansökningsblankett och verksamhetsplan för varje tillstånd.

Bilagor

1. Sakkunniggruppens förslag till särskilda villkor

Kontakt

Vid eventuella frågor eller funderingar kring ansökningsförfarandet kontakta:
NHV-ansokan@socialstyrelsen.se